

Program**Effektivisering av industrins energianvändning**

Detta program avser att stödja projekt som stärker såväl energiintensiv som icke energiintensiv svensk industri. Programmet innefattar bland annat massa- och pappersindustrin, järn- och stålindustrin, kemi- och livsmedelsindustrin.

Programperiod:
2010 – 2014

Energimyndighetens budgetram:
82 miljoner kronor

Svensk basindustri är till stora delar energiintensiv vilket har sin grund i de historiskt viktiga produktionsfaktorerna skog, malm och vattenkraft. I Energimyndighetens prioriteringar av de långsiktiga insatserna för forskning, utveckling, demonstration och kommersialisering på energiområdet anges den energiintensiva industrin som ett prioriterat område. Särskilt när det gäller insatser för ökad effektivisering i industrins processer.

Vision

Visionen är att programmet bidrar till att det energipolitiska målet om 20 procent effektivare energianvändning 2020 minst uppnås samt att den svenska industrins konkurrenskraft stärks.

Syfte

Syftet med programmet är att utveckla verktyg och kunskap för utveckling, design och demonstration av effektivare processer samt att

sprida dessa till den svenska industrin. Programmet omfattar energi-effektivisering både genom modifiering av energikrävande metoder och processer och genom utveckling av alternativa, mer energisnåla processer. Fokus ligger även på att skapa energibärare och vägar ut för energin från industrin till andra användare utanför företagets egen systemgräns.

Mål

Målet för programmet är att utveckla och bygga upp en kunskapsbas vid svenska kunskapscentra (högskolor, universitet och forskningsinstitut) som kan bidra till den industriella utvecklingen på området. Detta för att utveckla ett system som är till gagn för svensk industri och skapa en bas för internationellt samarbete. Det som eftersträvas är en energi-effektiv lösning för hela det system som programmet omfattar. Både för industri och samhälle.

Forsknings-, utvecklings- och teknikområden

Programmet avser att stödja projekt som stärker svensk industri och/eller kan öka konkurrenskraften för mindre och medelstora svenska företag. Projekt som kan leda till nya exportmöjligheter är särskilt intressanta liksom projekt där samverkan sker med små och medelstora företag. Projekt kan avse branschgemensam och även i viss mån branschspecifik forskning och utveckling.

Programmet delas in i fyra delområden:

1. Utveckling av separata process-tekniker/produktionssteg.
2. Samspel mellan tekniker och processer/produktionssteg inom industrin.
3. Samspel mellan industrier eller mellan industri och samhälle.
4. Utveckling av verktyg för beslutstöd och utvärdering av valda tekniklösningar, "technology impact assesment".

Samhälls- och näringslivs-relevans

Industriella energisystem påverkas idag av yttre regler och begränsningar. Dessa förändras i tiden och tycks öka i omfattning. Styrmedel kan påverka industrin så att åtgärder inte blir genomförda. Under senare år har flera förändringar skett av styrmedel som kan påverka energianvändningen inom industrin. Förändringarna omfattar bland annat:

- Införande av elcertifikat vilket i vissa fall avsevärt påverkar industrins ekonomiska förutsättningar för intern elproduktion.
- Införande av en elskatt för tillverkningsindustri på 0,5 öre/kWh.
- Framtagande av en standard för energiledningssystem gentemot vilken olika verksamheter, inklusive industriell verksamhet, kommer att ha möjlighet att certifiera sig.
- Införande av utsläppshandel för CO₂-utsläpp.
- Införande av IPPC-direktivet (Integrated Pollution Prevention and Control).

Målgrupp/intressenter

Programmet inkluderar både teoretiskt utvecklingsarbete och mer praktiskt tillämpnings- och verifieringsarbete. Projektdeltagarna består därför av representanter från aktörer från dessa olika nivåer. Projektdeltagarna är seniorforskare, konsulter, forskarstuderande, tillverkare och utformare av processutrustning samt representanter från industrin.

På motsvarande sätt återfinns programmets intressenter på olika nivåer beroende på resultatens inriktning. Forskare är främst intresserade av generellt utvecklingsarbete medan konsulter främst bör ha nytta av utvecklade metodiker som de kan applicera. Industrin är främst intresserade av lösningar som effektiviserar processen och av resultat som kan utgöra beslutsstöd för eventuella investeringar eller den långsiktiga utvecklingen av verksamheten.

KONTAKT:

Anna Thorsell: 016-544 20 48
anna.thorsell@energimyndigheten.se

Josefine Wejerstrand: 016-544 24 49
josefine.wejerstrand@energimyndigheten.se